

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI

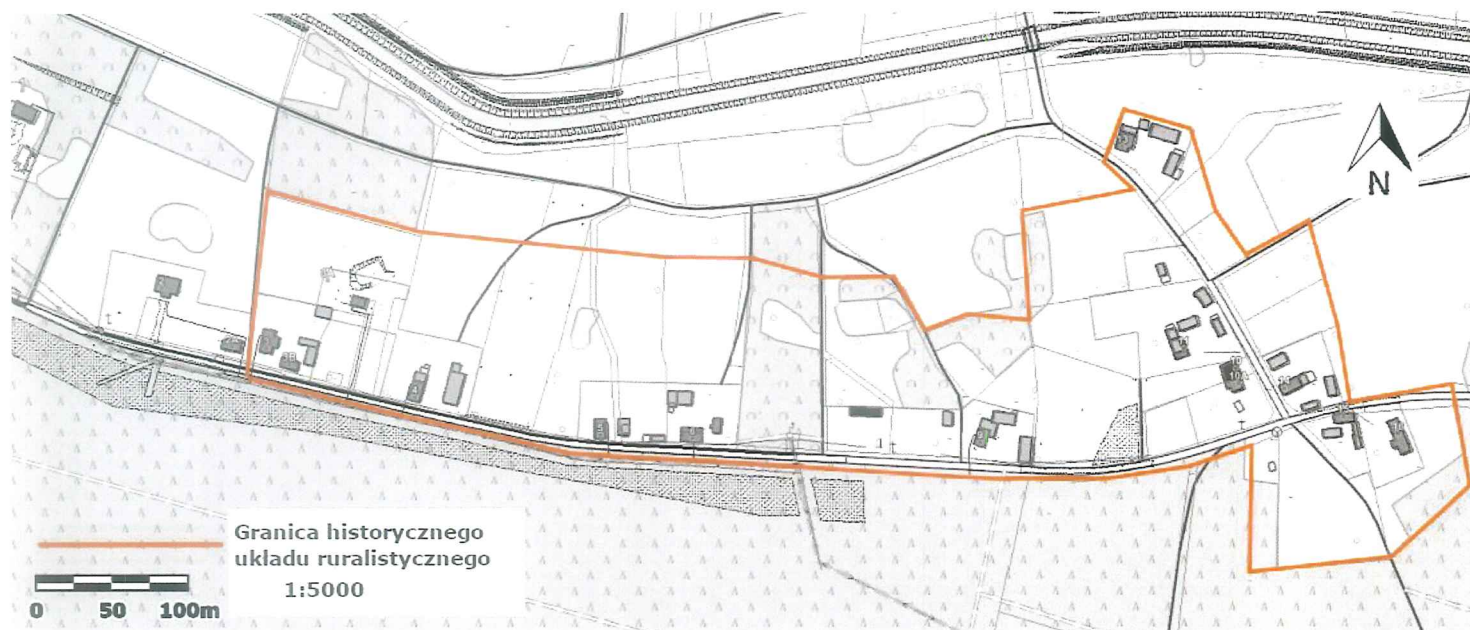
2. Czas powstania

1791 r.; XIX w.

3. Miejscowość

NOWA WIOSKA

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

obszar wsi

5. Przynależność administracyjna

województwo dolnośląskie

powiat górowski

gmina Góra

6. Współrzędne geograficzne

N: 51°48'31", E: 16°28'34"

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwy: Neudorfel (1791), Neudorf, vulgo Neudorefel (1845), Neudorf (1941), Sieciechów (przejściowo po 1945)

Historia: Wieś o metryce nowożytniej. Do 1810 r. stanowiła własność klasztoru w Lubiążu. W poł. XVIII w. wśród mieszkańców wsi odnotowano 17 zagrodniczych i chałupniczych rodzin, w 1791 r. 16 wolnych zagrodników, 2 chałupników. Po sekularyzacji klasztoru miejscowość stała się własnością państwa, a potem księcia Fryderyka Niderlandzkiego. W poł. XIX w. we wsi zlokalizowany był folwark, funkcjonowała gorzelnia oraz działała szkoła katolicka.

Nowa Wioska jest niewielką wsią. Część zachodnia ma układ rzędówki z zabudową zagrodową ułożoną luźno po północnej stronie przebiegającej równoleżnikowo drogi wiejskiej. W części wschodniej zagrody lokowane są po obu stronach drogi biegnącej na półn. oraz po poł. stronie drogi biegnącej równoleżnikowo.

Historyczną zabudowę stanowią budynki pochodzące z k. XIX, pocz. XX w. Są to skromne obiekty murowane o prostych, zwartych bryłach, opartych na rzutach wydłużonych prostokątów, kryte stromymi dachami dwuspadowymi, z pokryciem z dachówki karpieńki w kolorze ceglonym o elewacjach wykonanych tynkiem lub ceglanych. Przy skrzyżowaniu dróg, po półn. - zach. stronie usytuowana jest kapliczka w formie krzyża pochodząca z II poł. XIX w. W obrębie miejscowości zachowane są historyczne, kamienne nawierzchnie dróg.

Istniejące zagrożenia: rozbiórka historycznej zabudowy, przebudowa historycznych obiektów w sposób powodujący naruszenie ich tradycyjnych wartości, lokowane nowych obiektów w obszarach i w sposób naruszający historyczną kompozycję oraz układ, w miejscach historycznie nieuzasadnionych, w szczególności na zatyłach działek, budowa nowych obiektów w ahistorycznej formie, z zastosowaniem materiałów wykończeniowych i kolorystyki obcej lokalnej tradycji budowlanej.

Postulaty konserwatorskie: zachowanie i rewaloryzacja historycznej kompozycji i układu przestrzennego wsi, rozplanowania dróg, placów, przebiegu linii zabudowy, historycznych podziałów funkcjonalnych, prowadzenie działań i robót budowlanych w obiektach historycznych zgodnie z zasadami ochrony zabytków, w nowych obiektach kontynuacja lokalnej tradycji budowlanej w zakresie kompozycji przestrzennej lokalizacji, skali, gabarytów, rozplanowania, formy architektonicznej, zastosowanych materiałów wykończeniowych. Zachowanie wyróżnika przestrzennego - tj. kapliczki przydrożnej oraz historycznych, kamiennych nawierzchni dróg.

Bibliografia, źródła: Gmina Góra. Studium środowiska kulturowego, M. B. Czystoń, D. Wiśniewska, E. Dymarska, Wrocław 2006, archiwum zakładowe DWKZ

Materiał kartograficzny

Messtischblatt – nr 4264 arkusz SEITSCH 1938 r.

Messtischblatt – nr 4264 arkusz SEITSCH 1944 r.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

mgr Beata Basa Miodyńska
sierpień 2024 r.

